

Preventivní program školy pro rok 2024/2025

Zpracovala: Mgr. Linda Kroupová

Schválil: Mgr. Petr Novák

Obsah

Preventivní program školy	1
pro rok 2024/2025	1
Základní údaje a charakteristika školy	3
Škola a její preventivní program	3
Specifické rizikové faktory školy	3
Školní poradenské pracoviště a role školního metodika prevence	4
Počet tříd a žáků vaší školy v jednotlivých ročnících:	5
Stručná analýza situace	6
Stanovené cíle preventivního programu školy	7
Specifická prevence obsažená ve školním vzdělávacím programu	8
Plán aktivit a programů všeobecné primární prevence	9
Program 1 – Dopravní výchova	9
Program 2 – Revolution train	9
Program 3 - Revolution train - navazující program	10
Program 4 - Mobilní dopravní hřiště	10
Program 5 - Se zvířátky za bezpečným internetem tam a zase zpátky	10
Program 6 - Alenka v nesnázích /lež, jak říci to nechci dělat/	11
Program 7 - Trest /agresivita, jak zvládat vztek/	11
Program 8 - Připojená/nástrahy internetu/	11
Program 9 - Nový spolužák /šikana/	12
Program 10 - Berta /jak zvládat smutek a stres zdravě, poruchy příjmu potravy/	12
Program 11 - Pozor, křehké /sexting, první intimní vztahy/	13
Práce s dalšími cílovými skupinami – pedagogičtí pracovníci školy	13
Práce s dalšími cílovými skupinami – zákonní zástupci dětí/žáků	14

Základní údaje a charakteristika školy

IČO organizace:

61894648

Název organizace:

Základní škola a Mateřská škola Kladno, Jiráskova 457

Ředitel:

Mgr. Petr Novák

Školní metodik prevence:

Mgr. Linda Kroupová

Adresa: Jiráskova 457, Kladno

Místo: Kladno- Švermov

PSČ: 27309

Kraj: Středočeský kraj

Zřizovatel: Statutární město Kladno

Počet dětí/žáků k datu zpracování: 272

Škola a její preventivní program

Preventivní program vychází z několika klíčových prvků. Prvním z nich je důkladná analýza aktuální situace ve škole, aby bylo možné identifikovat potenciální oblasti rizika, které hrají klíčovou roli při jeho utváření.

Diskuze s vedením školy a učitelským sborem představuje další důležitý krok v procesu tvorby programu. Tato interakce umožňuje získat různorodé perspektivy a podnětů od klíčových aktérů ve školním prostředí. Sledování výskytu rizikového chování v uplynulém školním roce poskytuje konkrétní data a informace, které jsou nezbytné pro účinnou prevenci.

Nakonec je klíčovým prvkem i evaluace jednotlivých realizovaných aktivit v předchozím školním roce. Tato reflexe umožňuje posoudit účinnost přijatých opatření a identifikovat potenciální oblasti pro zdokonalení. Celkově lze konstatovat, že minimální preventivní program je strukturován a integruje široké spektrum informací a pohledů s cílem minimalizovat výskyt rizikového chování a vytvořit zdravé prostředí pro děti a žáky.

Specifické rizikové faktory školy

Během přípravy preventivního programu pro naši školu jsme identifikovali několik specifických rizikových faktorů, přičemž jsme začlenili další aspekty, jako je například rizikové chování v dopravě. Prvním z těchto faktorů je skladba žáků, kde nově přichází žáci s odlišnými

mateřskými jazyky a počet žáků ze sociokulturně znevýhodněných rodin představují výzvu pro širší inkluzivní prostředí.

Dalším klíčovým faktorem je členitost areálu školy, ve kterém ještě v prvních měsících školního roku pokračuje rekonstrukce. Toto vyžaduje efektivní koordinaci práce pedagogických pracovníků. Tato koordinace je nezbytná pro zajištění adekvátního dohledu nad žáky v celém školním areálu. Zároveň jsme začlenili do rizikových faktorů i problematiku rizikového chování v dopravě, zejména u dětí, které dojíždějí do školy na kolech a koloběžkách.

Dalším faktorem je nadměrné trávení času na digitálních zařízeních. Někteří žáci jsou špatně snášejí omezenou dostupnost mobilních telefonů během školní docházky. V online prostředí, zejména v chatovacích skupinách na různých platformách, může docházet ke kyberšikaně, která pak přerůstá do reálných konfliktů ve škole, včetně ostrakizace a šikany mezi spolužáky.

Celkově tyto identifikované faktory představují konkrétní oblasti, na které se soustředíme v rámci preventivních opatření. Cílem je nejen podpora bezpečného a inkluzivního školního prostředí, ale také snaha o prevenci rizikového chování včetně bezpečnosti žáků mimo areál školy.

Školní poradenské pracoviště a role školního metodika prevence

Složení Školního poradenského pracoviště:

- Školní metodik prevence (zástupkyně ředitele školy)
- Výchovní poradce
- Školní psycholog
- Školní speciální pedagog
- Koordinátor ICT (ředitel školy)

Školní metodik prevence koordinuje práci Školního poradenského pracoviště a mezi jeho kompetence patří:

Tvorba dokumentu "Preventivní program školy" pro aktuální školní rok.

Zaměření na primární prevenci rizikového chování, s důrazem na následující oblasti:

- agrese, šikana, kyberšikana, násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie,
- záškoláctví,
- závislostní chování, užívání návykových látek, netolismus, gambling a jiné nelátkové závislosti,
- rizikové sporty a chování v dopravě,
- poruchy příjmu potravy,
- sexuální rizikové chování,
- sebepoškozování,

- negativní vlivy sekt
- syndrom CAN

Koordinace a participace na realizaci aktivit zaměřených na prevenci sociálně patologických jevů ve školním prostředí.

Koordinace přípravy a realizace aktivit spojených s integrací multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a podpora začlenění dětí/žáků cizinců.

Kontaktování odpovídajících odborných pracovišť a aktivní účast na intervenci a následné péči v případě potřeby.

Vedení dokumentace pro zachycení rozsahu a obsahu práce školního metodika prevence.

Správa online systému evidence preventivních aktivit (SEPA).

Zajišťování a sdílení odborných informací týkajících se sociálně patologických jevů a nabídek programů a projektů.

Aktivní vedení a průběžná aktualizace databáze spolupracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů, zahrnující orgány státní správy a samosprávy, střediska výchovné péče, poradny, zdravotnická zařízení, Policii ČR, orgány sociální péče, nestátní organizace v oblasti prevence, centra krizové intervence a další relevantní instituce a jednotlivé odborníky. Komunikace a aktivní spolupráce s rodiči, aby bylo dosaženo celkového posílení bezpečného prostředí pro děti/žáky ve škole i mimo ni.

Počet tříd a žáků vaší školy v jednotlivých ročnících:

	Počet tříd	Počet žáků
1. ročník ZŠ	0	32
2. ročník ZŠ	0	30
3. ročník ZŠ	0	28
4. ročník ZŠ	0	32
5. ročník ZŠ	0	30
6. ročník ZŠ	0	27
7. ročník ZŠ	0	27
8. ročník ZŠ	0	21
9. ročník ZŠ	0	29
Celkem	0	256

Stručná analýza situace

Ve škole jsou nově příchozí žáci, kteří často pocházejí z prostředí s odlišnými mateřskými jazyky. Tito žáci se potýkají s problémy při začleňování do třídního kolektivu, což může vést k pocitům izolace a v některých případech až k záškoláctví. Tento problém je dále prohlouben přítomností žáků ze sociokulturně znevýhodněných rodin, kteří se potýkají s nedostatkem podpory v domácím prostředí. Záškoláctví se u těchto žáků projevuje i skrytě, což ztěžuje jeho odhalení a efektivní řešení.

Dále jsme zaznamenali rizikovému chování žáků v dopravě. Někteří z nich dojíždějí do školy na kolech či koloběžkách, často bez použití ochranných pomůcek, jako je helma, a nedbají pravidel silničního provozu, což představuje značné riziko pro jejich bezpečnost.

Dalším problémem je nadměrné trávení času žáků na digitálních zařízeních. Někteří žáci špatně snášejí omezenou dostupnost mobilních telefonů během školní docházky. V online prostředí, zejména v chatovacích skupinách na různých platformách, může docházet ke kyberšikaně, která pak přerůstá do reálných konfliktů ve škole, včetně ostrakizace a šikany mezi spolužáky.

Specifickým jevem je přítomnost několika žáků, kteří se identifikují s různými subkulturami, například theriány či emo. Tito žáci mohou čelit nepochopení a odmítnutí ze strany ostatních, což jejich postavení v třídním kolektivu ještě více ztěžuje. Ve třídách, kde chybí otevřenost a tolerance k odlišnosti, se zvyšuje riziko konfliktů a sociální izolace těchto žáků.

Vzhledem k těmto zjištěním je nutné do preventivního programu zahrnout opatření zaměřená na zlepšení integrace žáků, podporu otevřenosti v kolektivech, zvyšování bezpečnosti v dopravě i v kyberprostoru a posilování tolerance vůči odlišnostem.

Reagujeme také na tradiční problém z minulých let, týkající se užívání nikotinových výrobků, kdy se mění formy těchto výrobků s přechodem od dříve populárního žvýkacího tabáku a nikotinových sáček k elektronickým cigaretám, které jsou obtížněji odhalitelné. Plánujeme zavést preventivní programy a více zapojit učitele z předmětů výchovy ke zdraví, přírodopisu a finanční gramotnosti, aby pomohli žákům lépe porozumět rizikům spojeným s užíváním těchto výrobků.

Dlouhodobě se zaměřujeme na vytvoření bezpečného prostředí pro komunikaci mezi žáky, jejich rodiči a pedagogickými pracovníky.

Stanovené cíle preventivního programu školy

Cíl 1: Zlepšení vztahů ve třídních kolektivech

Ukazatele dosažení cíle:

Méně vyhrocených a konfliktních situací mezi žáky

Zdůvodnění cíle:

Ve třídních kolektivech dochází ke změnám ve skladbě žáků, dochází k vyčleňování z důvodů OMJ, jiného sociálně-kulturního prostředí či příslušnosti k subkulturám

Návaznost na dlouhodobé cíle:

Vytváření příjemného, zdravého a bezpečného prostředí ve škole

Cíl 2: Zvýšení povědomí o bezpečnosti v dopravě

Ukazatele dosažení cíle:

Minimalizace výskytů nebezpečného chování žáků v dopravním provozu

Zdůvodnění cíle:

Žáci podceňují rizika v dopravě a důležitost ochranných prostředků

Návaznost na dlouhodobé cíle:

Upevnění zásad zdravého životního stylu

Cíl 3: Zvýšení bezpečnosti žáků při pohybu v kyberprostoru

Ukazatele dosažení cíle:

Minimalizace výskytu netolismu, účasti v nebezpečných výzvách, kyberšikany...

Zdůvodnění cíle:

Žáci podceňují negativní aspekty života online

Návaznost na dlouhodobé cíle:

Vedení žáků k odpovědnosti, zdravému sebevědomí a zvládání stresu

Specifická prevence obsažená ve školním vzdělávacím programu

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Suma sloupců
Prevence šikany a projevů agrese	4	4	4	4	4	4	4	4	4	36
Prevence kyberšikany	0	0	2	2	2	2	2	4	2	16
Prevence záškoláctví	2	2	2	2	2	3	3	3	3	22
Prevence rizikových sportů	1	1	1	1	2	2	2	2	2	14
Prevence rizikového chování v dopravě	6	6	6	6	6	2	2	2	2	38
Prevence rasismu a xenofobie	0	0	0	1	1	2	2	2	3	11
Prevence působení sekt a extrémistických náboženských směrů	0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
Prevence rizikového sexuálního chování	0	0	0	1	2	4	4	4	6	21
Prevence užívání tabáku	1	1	1	1	1	2	2	2	2	13
Prevence užívání alkoholu	1	1	1	1	1	2	2	2	2	13
Prevence užívání dalších návykových látek	1	1	1	1	2	2	3	4	4	19
Prevence závislostního chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.)	2	2	3	3	3	3	3	3	4	26
Prevence poruch příjmu potravy	0	0	0	0	2	2	3	2	2	11
Prevence kriminálního chování	0	0	0	0	2	2	2	4	4	14
Prevence duševních onemocnění a psychických problémů	1	1	1	1	10	2	2	2	2	22
Suma řádků	19	19	22	24	32	43	37	41	43	280

Plán aktivit a programů všeobecné primární prevence

Program 1 – Dopravní výchova

1) Název poskytovatele programu: Labyrint SVC

2) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

3) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Přednáška, prezentace informací
- Nácvik a trénink dovedností

4) Cílová skupina/časová dotace: 4. třída / 3 hodiny

5) Typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence rizikového chování v dopravě

Program 2 – Revolution train

1) Název poskytovatele programu:

Revolution train

2) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

3) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Přednáška, prezentace informací
- Návštěva výstavy či představení, exkurze
- Interaktivní skupinová diskuse

4) Cílová skupina/časová dotace: 6. třída / 3 hodiny

5) Typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence rizikového chování v dopravě
- Prevence užívání tabáku
- Prevence užívání alkoholu
- Prevence užívání dalších návykových látek
- Prevence kriminálního chování

Program 3 - Revolution train - navazující program

1) Název poskytovatele programu:

Městská policie

2) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

3) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Přednáška, prezentace informací
- Interaktivní skupinová diskuse

4) Cílová skupina/časová dotace: 7. třída / 2 hodiny

5) Typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence rizikového chování v dopravě
- Prevence užívání tabáku
- Prevence užívání alkoholu
- Prevence užívání dalších návykových látek
- Prevence kriminálního chování

Program 4 - Mobilní dopravní hřiště

1) Název poskytovatele programu:

Mobilní dopravní hřiště

2) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

3) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Zážitkový program
- Nácvik a trénink dovedností

4) Cílová skupina/časová dotace: 0. – 3. třída / á 1 hodina

5) Typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence rizikového chování v dopravě

Program 5 - Se zvířátky za bezpečným internetem tam a zase zpátky

1) Název poskytovatele programu:

Městská policie

2) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

3) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Přednáška, prezentace informací
- Interaktivní skupinová diskuse

4) Cílová skupina/časová dotace: 2. – 3. třída / á 2 hodiny

5) Typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence kyberšikany

Program 6 - Alenka v nesnázích /lež, jak říci to nechci dělat/

1) Název poskytovatele programu:

Divadelta

2) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

3) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Zážitkový program

4) Cílová skupina/časová dotace: 1. – 3. třída / á 2 hodiny

5) Typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence šikany a projevů agrese
- Prevence záškoláctví

Program 7 - Trest /agresivita, jak zvládat vztek/

1) Název poskytovatele programu:

Divadelta

2) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

3) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Zážitkový program

4) Cílová skupina/časová dotace: 4. třída / 2 hodiny

5) Typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence šikany a projevů agrese
- Prevence rasismu a xenofobie

Program 8 - Připojená/nástrahy internetu/

1) Název poskytovatele programu:

Divadelta

2) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

3) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Zážitkový program

4) Cílová skupina/časová dotace: 5. třída / 2 hodiny

5) Typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence kyberšikany
- Prevence duševních onemocnění a psychických problémů

Program 9 - Nový spolužák /šikana/

1) Název poskytovatele programu:

Divadelta

2) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

3) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Zážitkový program

4) Cílová skupina/časová dotace: 6. – 7. třída / á 2 hodiny

5) Typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence šikany a projevů agrese
- Prevence duševních onemocnění a psychických problémů

Program 10 - Berta /jak zvládat smutek a stres zdravě, poruchy příjmu potravy/

1) Název poskytovatele programu:

Divadelta

2) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

3) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Zážitkový program

4) Cílová skupina/časová dotace: 8. třída / 2 hodiny

5) Typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence rasismu a xenofobie

- Prevence poruch příjmu potravy
- Prevence duševních onemocnění a psychických problémů

Program 11 - Pozor, křehké /sexting, první intimní vztahy/

1) Název poskytovatele programu:

Divadelta

2) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

3) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Zážitkový program

4) Cílová skupina/časová dotace: 9. třída / 2 hodiny

5) Typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence kyberšikany
- Prevence rizikového sexuálního chování
- Prevence duševních onemocnění a psychických problémů

Práce s dalšími cílovými skupinami – pedagogičtí pracovníci školy

Konzultace aktuálních problémů žáků a kolektivů:

Průběžné individuální konzultace k řešení problémů jednotlivých žáků. Kolektivní setkání zaměřená na sdílení a řešení aktuálních výzev ve třídách.

Sdílení, tvorba a aktualizace materiálů:

Průběžná tvorba a aktualizace informačních a studijních materiálů. Ad hoc tvorba materiálů dle aktuální situace a potřeb.

Odborné informace o sociálně patologických jevech:

Zajišťování a předávání odborných informací o sociálně patologických jevech.

Informování o nabídkách programů a projektů zaměřených na prevenci rizikového chování.

Spolupráce při výběru preventivních programů:

Úzká spolupráce při výběru a realizaci primárně preventivních programů pro jednotlivé třídy.

Školení pedagogických pracovníků:

Proškolení pedagogických pracovníků v rámci sebezvojových seminářů Spokojená učitelka - Osobní spokojenost - jak zvládat i náročné situace v klidu

Práce s dalšími cílovými skupinami – zákonní zástupci dětí/žáků

Poskytování konzultací rodičům:

Individuální konzultace s rodiči, a to jak osobně, tak telefonicky či online.

Zajištění dostupnosti pro rodiče pro řešení otázek a problémů týkajících se chování jejich dětí.

Předávání aktuálních informačních materiálů:

Pravidelné předávání aktuálních informačních materiálů z oblasti prevence rizikového chování. Možnost získání odborné pomoci a konkrétních návodů, buď osobně nebo prostřednictvím webových stránek školy, školního systému Bakaláři, elektronické schránky důvěry a školních nástěnek.

Informování o aktivitách školy:

Průběžné informování rodičů o probíhajících a plánovaných aktivitách školy v oblasti prevence. Zpřístupňování informací prostřednictvím webové stránky školy, kde budou k dispozici aktuality a plánované akce v oblasti prevence.

Tímto způsobem se škola snaží aktivně zapojit rodiče do prevence rizikového chování dětí/žáků, poskytovat jim relevantní informace a nabízet podporu při řešení otázek souvisejících s rizikovým chováním a bezpečností jejich potomků.